Tillväxt- och regionplanenämnden

YTTRANDE ENLIGT DELEGATION
2020-03-05

TRN 2020-0055

Yttrande över Remiss - Promemorian Klimatdeklaration för byggnader (Ds 2020:4)

Inledning

Promemorian lämnar förslag till ny lag och förordning om klimatdeklaration för byggnader samt förslag till ändring av plan- och bygglagen. Lagförslagets syfte är att minska klimatpåverkan i byggskedet av nya byggnader genom att klimatpåverkan synliggörs. Synliggörandet innebär att klimatpåverkan av ny byggnation identifieras, kvantifieras och kan räknas på. Förslagen i promemorian innebär att byggaktören ansvarar för att upprätta och lämna in en klimatdeklaration till Boverket. Klimatdeklarationen föreslås följa indelningen av en byggnads livscykel, dock inte hela livscykeln, enligt den europeiska standarden EN 15978. Klimatdeklarationen omfattning avgränsas initialt till byggskedet.

Tillväxt- och regionplanenämndens yttrande utgår från ett samlat regionalt utvecklingsperspektiv utifrån regionens roll som regionplaneorgan och regionalt utvecklingsansvarig.

Yttrande

Tillväxt- och regionplanenämnden ställer sig generellt positivt till förslaget om införande av krav på klimatdeklarationer som ett led i att arbeta mot målet om nettonollutsläpp 2045. Klimatet är en avgörande fråga och klimatdeklarationer kan vara en av flera kostnadseffektiva åtgärder för att uppnå klimatmålet. Byggsektorn står för en femtedel av utsläppen och uppförande av byggnader har en betydande påverkan på klimatet. Samtidigt är det av stor vikt att detta arbete balanseras så att den samlade administrativa bördan begränsas. Dyrare bostäder slår framförallt mot socioekonomiskt svaga grupper vilket också står i strid med ett prioriterat mål inom regionen. För att nå målsättningarna i RUFS 2050 och klara befolkningstillväxten behöver 22 000 nya bostäder per år tillkomma.Det är viktigt att förutsättningarna att nå detta mål inte försämras.

En central del av de regionala prioriteringarna i RUFS 2050 är att öka bostadsbyggandet och skapa attraktiva livsmiljöer, vilket innebär att en större hänsyn behöver tas till hela livsmiljön samtidigt som det är viktigt att bygga fler och bra bostäder. I kombination med klimatarbetet är detta en viktig del i att uppnå visionen i RUFS 2050 som ”Europas mest attraktiva storstadsregion”. Ambitionen är att uppnå en effektiv energi-och

Region Stockholm
Tillväxt- och regionplaneförvaltningen
Box 22550
104 22 Stockholm

Telefon: 08-123 130 00
E-post: registrator.trf@sll.se
www.sll.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016

resursanvändning, framförallt när det gäller bebyggelse, transporter och teknisk försörjning. Under målet "en resurseffektiv och resilient region utan klimatpåverkande utsläpp" finns ett delmål som berör utsläpp av växthusgaser. "De årliga direkta utsläppen ska vara mindre än 1,5 ton per invånare och utsläppen av växthusgaser ur ett konsumtionsperspektiv ska halveras". Inom Stockholmsregionen ska det inte finnas några klimatpåverkande utsläpp om ca 30 år. Nyttomaximering, samordning och målstyrning är viktiga framgångsfaktorer till att nå målet.

Tillväxt- och regionplanenämnden håller med i bedömningen att införandet av klimatdeklaration förväntas leda till att kunskapen om klimatpåverkan i byggprocessen ökar bland byggsektorns aktörer. Därmed kan det bidra till att beslut tas som leder till att klimatpåverkan begränsas. För att uppnå förväntad effekt lyfts vikten av att arbetet med klimatdeklarationer bör starta i ett tidigt skede i byggprocessen. Detta för att nyttan med klimatdeklarationer ska uppnås och möjligheten att påverka materialval och metod är som störst i tidiga skeden. Tanken att den obligatoriska delen ska utökas längre fram välkomnas eftersom klimatpåverkan inte slutar vid byggskedet.

Även bebyggelsestrukturens utveckling påverkar klimatet på flera sätt, dels genom att olika strukturer påverkar transportbehoven, folkhälsan och utformning av tekniska försörjningssystem, dels genom att motverka klimatförändringar som ökade regnmängder, höjda temperaturer osv. Den rumsliga inriktningen i den regionala utvecklingsplanen pekar också ut att ny bebyggelse ska lokaliseras i kollektivtrafiknära lägen, och att bebyggelsen behöver varieras mer för att skapa attraktiva livsmiljöer där det finns mötesplatser som bidrar till social sammanhållning. Därför behövs en planering för en variation av olika bostadsformer, inte minst i de regionala stadskärnorna.

Utredningen pekar på att en risk finns för en ökad kostnad för byggaktören att upprätta en klimatdeklaration vilket kan påverka bostadsinvesteringarna, men att dessa sannolikt är en marginell påverkan. Även om den ökade kostnaden är begränsad, är det viktigt att de regelbördor som driver kostnader totalt sett går ner. I de fall ökade kostnader åläggs byggaktörerna vill Region Stockholm framhålla att det finns en risk att dessa ökade kostnader i slutändan innebär ökade boendekostnader för hushållen, eller att planerade bostäder inte byggs. Att tillgodose byggaktörerna med bra verktyg och incitament för upprättandet av klimatdeklarationer är därför av stor vikt för att inte riskera att påverka bostadsbyggandet framöver. Region Stockholm är generellt angelägen om att kostnaderna för bostadsbyggande, och de samlade regleringarna, minskar.

Gustav Hemming
Ordförande tillväxt- och regionplanenämnden